

Stres cieplny świń: jak sobie z nim radzić?

Autor: mgr inż. Dorota Kolasińska

Data: 6 lipca 2016

Lato coraz bardziej daje nam we znaki, a gorące, upalne dni mogą negatywnie wpływać na nasze świnię. Stres cieplny powoduje niekorzystne zmniejszenie masy ciała i spożycie paszy oraz wiele innych, niekoniecznie miłych zjawisk. Co zrobić żeby ułatwić naszym świniom przebrnięcie przez ten trudny okres?

Świnię posiadają ograniczone możliwości organizmu do walki z wysoką temperaturą, ze względu na grubą warstwę tłuszczu obrastającą ciało. **Są na tyle wrażliwe na letnie upały, że może u nich dojść do hipertermii, czyli przegrzania organizmu.** Świnię nie posiadają sprawnego układu regulowania temperatury poprzez pocenie, a więc jedynym sposobem uniknięcia przegrzania jest zianie.

Objawy stresu cieplnego:

- reakcje agresywne w stosunku do innych osobników oraz obsługi chlewni,
- zachowania apatyczne, depresyjne, ciągłe leżenie,
- niechęć do paszy, brak apetytu,
- przyspieszenie, oddechów, tętna, akcji serca,
- wzrost ciepłoty ciała,
- obniżenie odporności na choroby,
- zaburzenia metaboliczne,
- otępienie, chwiejny chód, nadmierne oddawanie moczu.

STRES CIEPLNY ŚWIŃ

OBJAWY STRESU CIEPLNEGO

Reakcje agresywne w stosunku do innych osobników oraz obsługi chlewni

Zachowania apatyczne, depresyjne, ciągłe leżenie

Niechęć do paszy, brak apetytu

Przyspieszenie, oddechów, tętna, akcji serca

Wzrost ciepłoty ciała

Obniżenie odporności na choroby

Zaburzenia metaboliczne

Otępienie, chwiejny chód, nadmierne oddawanie moczu

Stres cieplny – jakie są objawy?

Skutki stresu cieplnego

- zmniejszenie pobrania paszy, a co za tym idzie mniejsze przyrosty i dłuższy okres tuczu
- pogorszenie parametrów rozrodu
- osłabienie objawów rujowych
- ronienia
- śmierć z przegrzania i odwodnienia
- zmniejszenie mleczności loch karmiących i spadek jakości siary (mniej odporne mioty)
- słabe mioty o niskiej masie odsadzeniowej
- letnia niepłodność loch
- zmniejszenie libido knurów, koncentracji plemników i ich żywotności
- wzrost kanibalizmu

Najgorsze straty podczas upałów hodowcy odczuwają w tuczarniach. Tuczniki mają mniejsze przyrosty, a osiągnięcie końcowej-ubojowej masy ciała trwa znacznie dłużej. (fot.AgroFoto.pl, użytkownik: kuba24nh)

– *Wiekowe maciory mogą nawet zejść przy długo utrzymujących się wysokich temperaturach, są niezbyt odporne na udar cieplny. **Swinie są bardzo wrażliwe na zmiany w układzie krążenia, które powoduje wysoka temperatura*** – mówi specjalista ferm PIGPOLSKA.

Metody walki ze stresem cieplnym

– *Często stosuje się zwiększony dodatek witaminy C w paszy, ewentualnie jakieś dodatki takie jak*

ocet rozprowadzony w wodzie. Ocet ma działanie pobudzające. Przy wysokich temperaturach bardzo często występują zaburzenia metaboliczne, bo świnie zieją, zmieniając pH w żołądku. **Można też od czasu do czasu splukiwać korytarze zimną wodą, to też obniża temperaturę w budynku.** Tam, gdzie jest duże zagęszczenie np. u tuczników stosowane są zraszacze. Nie można ich stosować tam gdzie są prosięta – dodaje specjalista.

- zmiana dawki pokarmowej w okresie letnim, aby zmniejszyć ilość ciepła wytwarzanego w organizmie na potrzeby trawienia
- podanie dodatków paszowych

W celu zwiększenia pobrania paszy w okresie upałów można zastosować wodorowęglan sodowy (0,1% dawki). Nie jest jednak zalecany dla młodych osobników, ponieważ ma silne właściwości buforujące. Przyrosty może zwiększyć dodatek chlorku amonu lub chlorku potasu.

Prosięta odczuwają najmniejszy dyskomfort podczas upałów, ponieważ potrzebują dodatkowych źródeł ciepła. Należy bardzo uważać na przeciągi i znaczne zmiany temperatur otoczenia. (fot.AgroFoto.pl, użytkownik: proxy8441)

Dobłą metodą stabilizacji stresu oksydacyjnego i ciepłego jest zastosowanie witaminy C oraz E, która poprawia odporność i wpływa korzystnie na gospodarkę wodną organizmu. Poziomą wodę w komórkach organizmu reguluje również betaina, którą dobrze jest zastosować szczególnie dla loch karmiących (np. rozprawdzając w wodzie).

Podczas nadmiernego ciepła świnie zaczynają dyszeć, a konsekwencją tego zjawiska jest zmiana pH w żołądku. **Najlepszym środkiem, który zmniejsza skutki stresu ciepłego w takiej formie jest zeolit sodowy (naturalna glina – minerał glinokrzemianowy).** W upale zmniejsza się znacznie pobranie paszy, dlatego warto zastosować enzymy paszowe, które ułatwią przyswajanie składników pokarmowych (głównie karbohidraty). **Apetyt można również stymulować poprzez dodatek ziół, np. czosnku czy oregano.**

- podanie większej ilości olejów w dawce (łatwo przyswajalna energia) i najmniej wytwarzanego ciepła podczas trawienia
- zmniejszenie obsady kojców
- zastosowanie klimatyzatorów i poprawa systemu wentylacji oraz przepływu powietrza
- wykorzystanie zraszaczy (w naturalnych warunkach świnie taplają się w błocie i zanurzają w zbiornikach wodnych) i zamgławiaczy
- zastosowanie Coolbox-ów

SKUTKI STRESU CIEPLNEGO

Zmniejszenie pobrania paszy, a co za tym idzie mniejsze przyrosty i dłuższy okres tuczu

Pogorszenie parametrów rozrodu

Oslabienie objawów rujowych

Ronienia

Śmierć z przegrzania i odwodnienia

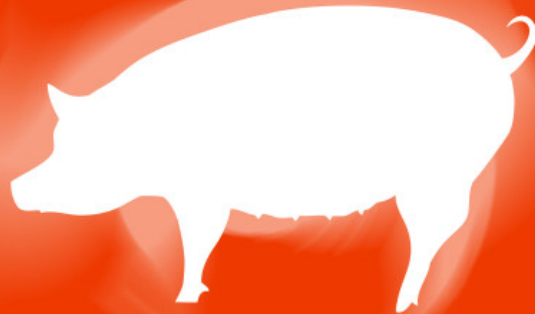
Zmniejszenie mleczności loch karmiących i spadek jakości siary (mniej odporne mioty)

Słabe mioty o niskiej masie odsadzeniowej

Letnia niepłodność loch

Zmniejszenie libido knurów, koncentracji plemników i ich żywotności

Wzrost kanibalizmu

Skutki stresu cieplnego.

Coolbox to centralny system chłodzenia, który wykorzystuje naturalny ruch powietrza. Jest zbudowany z wysokiej jakości obudowanej tkaniny, która regularnie jest nasączana wodą. **Do chlewni wsysane jest gorące powietrze z zewnątrz, które łapie wilgoć z tkaniny i rozprowadza ją po budynku.**

- zwiększenie ciśnienia w poidłach (świnie piją 2–3-krotnie więcej niż w innych porach roku)
- woda powinna mieć 12–18°C
- skarmianie częściej mniejszych porcji paszy
- zmiana sposobu żywienia- na mokro
- sadzenie drzew wokół chlewni, rzucających cień na budynki

Komfort termiczny trzody chlewnej jest jednym z ważniejszych czynników wpływających na przyrosty tuczników oraz zdrowie i prawidłowe parametry rozrodu stada podstawowego. **Lata w Polsce są coraz dłuższe, a temperatury coraz wyższe.**

Pamiętajmy o tym, że opłacalność produkcji zależy także od tego w jakich warunkach utrzymujemy zwierzęta i jaki jest ich poziom dobrostanu. Stres cieplny powoduje znaczne straty ekonomiczne, a w tym momencie, w którym znaleźli się polscy producenci wieprzowiny, nie można na to pozwolić. Lato się zbliża, zabezpieczmy naszą fermę przed nadmiernym przegrzaniem!